

equi illi similem agnovit: non superbe erigitur potestate in homines habita, qui se etiam hominem cognoscit.

Sedatur Tempestas in mari.

QUÆSTIO VI.

Quare sciviente tempestate, ad Christum dormientem accedunt Discipuli?

29. Textus. Hoc cap. 8. Matth. n. 13. scribitur: Ascendente eo naviculam secuti sunt cum Discipuli ejus: quod late explicavi tom. 2. capite 24. per Quæstiones decem & novem. Adde verò nunc supposita sententia multorum, Origenis, D. Ambrosii, Bedæ, Paschasii, D. Thomæ, & aliorum, quos citavi prædicto capite 24. quæstione 4. num. 25. quod hæc tempestas exorta fuit ex mandato, & imperio Christi. Quo posito.

10. Primò D. Basilii Seleuc. Oration. 22. ait: B. Basil. Scel. Esto mihi Discipulorum præceptor. ò mare, & pro flagro fluctuum terrorem injice: Et quare in præfenti casu mare erit Discipulorum Magister; quidnam in hac re docet mare? quamvis Dominus, qui præceperat scivientem aquarum tumultum, tamen mare creatura insensibilis sibi mandatum impositum adimplebat, & magno impetu commotionem aquarum revolvebat: è contra accidit in humanis; si dominus præcipiens sit somno deditus, omnes subditi etiam dormiunt, & nullus est in vigilia, ut de mandato recogitet, nec illius habeat mentem; somnus Domini fomentum est, ut & subditi dormiant.

31. Cum David fugiens à facie Saül, esset in deserto Ziph, ad eum locum venit Saül cum tribus millibus virorum de electis Israël ad capiendum David; Tamen David valde generose, cum clam appropinquasset ad locum in quo erat Saül, & agnovisset, quod ipse dormiebat, ingressus est regale tentorium. Tullius igitur David hastam, & scipsum aqua, qui erat ad caput Saül, & abierunt; & non erat quisquam, qui videret, & intelligeret, & vigilaret: sed omnes dormiebant: 1. Reg. 26. num. 12. Videtur hæc Davidis audacia multa temeritate abundans; nam quamvis Saül dormiret, Abner, & Principes militiæ, custodes, & cubicularii debebant in vigilia esse super custodiam Domini sui? Tamen prudenter David ex regis somno, omnium aliorum somnum intulit; nam dormiente Rege, omnes Principes, Duces, ac milites gravi somno tenentur. Sopor regis vigiliam excludit à subditis, & somnum conciliat.

32. D. Basil. Scel. Secundò: Idem D. Basilii Seleuc. citata Orat. 22. ait: Discipuli studiosè salutem quaeritabant ab arte: sed manus fatiscabant, cum tempestate depugnabant, & cum ventis de navis decerabant. At cum procella prævaleret, neque arti mare pareret, ac potius vincis extimesceret, & terrorem de terrore excussitares, victi Discipuli, & quasitæ ab arte spes, tanquam & ipse naufragium facerent, emissentes; recur-

runt ad portum, qui in Scapha erat: Ecce cum irrueret libilans ventus, navis in altum, ac etiam ad ima jaculabatur, & undique undis concussa fluctuabat: Discipuli totis viribus laborant, complimentes vela, funes tendentes, ac trahentes, remis undas sulcantes; & cum in arte nautica omne esset intentatum, & nihil omissum, ad Divinum Magistrum recurrunt: Quasitæ ab arte spes, tanquam & ipsa naufragium facerent, omittentes, recurrunt ad portum qui in Scapha erat. Cum omnia humana ex arte deficerent, & pericula undique urgerent, unum tantum ad evadendum naufragium erat subterfugium, spe collata in Christo ad ipsum convenire, recurrunt ad portum, qui in Scapha erat.

33. Faciens Jeremias mentionem de miserabili captivitate Jerusalem, deplorans illius extremam calamitatem, ac oppressionem, in hæc verba prorumpit: Thren. 3. n. 9. Conclusu vias meas lapidibus quadratis, & semitas meas subverti: Id est Civitas undique vallata, & circumscripta firmissimo ex lapidibus quadratis muro opposito, omnesque illius aditus ad effugiendum sunt impediti, ut nulla super sit via. Ex editione Romana juxta Septuaginta interpretes in hoc versiculo præfixa est litera Daleth; quæ juxta Bedam significat ostium; si omnes portarum viæ obstruxerunt, nullus pater aditus, quodnam est ostium, quod hic assignatur ostium confugiendi, nempe ad Deum; ipsamet undique conclusio, & humana opus inopia ostium apertum est ad sperandum in Deo, ad ipsumque confugiendum.

34. Ad quod ipsemet Deus nos monet per Oseam 2. n. 15. Dabo ei vallem Achor ad aperendam spem: seu, ut est in Hebræo, in ostium spei: & ait vallem Achor, id est tribulationis, & afflictionis, ut est communis vox Interpretum, quia cum urgent tempestates tribulationem, ac afflictionem, ut omne auxilium humanum desit, ibi aperitur ostium spei in Deum; quia tunc Deus opportunè auxilium præbens, gloriosusque suorum protector conspicitur; Ex quo ait Regius Vates Psal. 101. num. 14. Tunc exurgens Domine miseraberis Sion; quia tempus miserandi ejus: & quodnam hoc tempus miserandi: quando in humanis nullum est, aut speratur remedium, ut explicat D. Ambrosius ibi.

QUÆSTIO VII.

Quare permissum est, ut Discipuli tanta tempestate premerentur, ut tanquam ad unicum, ac ultimum remedium ad Christum confugerint?

35. A lto consilio omnia ordinabantur: cur ergo sic dispositum est, ut Domini Discipuli ad tantum periculum, ac discrimen venirent. Rectè respondet D. Chrysofost. in Catena apud D. Th. & ait: Quia viderant alios Christi beneficia

Si superior dormit, male est ab obsequium subditis.

1. Reg. 26. Sopor Principis conciliat somnum subditis.

32. D. Basil. Scel.

Cum humana deficiunt, ad Deum confugiendum.

Cum humana deficiunt, in Deo ad auxilium.

In tribulatione con-volat Dei auxilium.

D. Ambrosius.

35. D. Chrysol.

beneficia accepisse, non autem similiter aliquis estimat, quæ in alienis corporibus sunt, & quæ in se ipso oportuit per familiarem sensum eos potiri beneficiis Christi; ideo voluit hanc fieri tempestatem ut per liberationem manifestiorem accipiant beneficii sensum: Expende verba illa: Non autem similiter aliquis estimat, quæ in alienis corporibus sunt, & quæ in seipso: semper homo magis movetur ad ea, quæ in se ipso, ac suis patitur, & experitur, quam ad ea, quæ in aliis videt & cognoscit, ut ergo discipuli bene percipiant pietatem, ac clementiam Christi, quia aliis sua miracula, & beneficia impendebat, factum est, ut ipsi venirent in tanta discrimina, ut illis indigerent, ut inde eorum magnitudinem, ac excellentiam magis caperent, & intelligerent.

Maxime homines moventur per ea, quæ in seipso experiantur.

36. Cum totus Orbis fame premeretur, quia Elias clauserat Cælum, mittitur de torrente Carith, ubi miraculosè panis, & carnibus pascebatur à corvis in Sarephta Sidoniorum, ut à muliere vidua sustentaretur: cumque ad portam civitatis venisset, à muliere petit buccellam panis, cumque illa respondisset, quod non habebat, nisi pugillum farinæ, ut faceret sibi, & filio suo, ait illi Propheta: Vade, & fac sicut dixisti: veruntamen, mihi primum fac de ipsa farina subcineritium panem parvulum, & offer ad me; tibi autem & filio tuo facies postea. 3. Reg. 17. num. 13. Propheta postulat ut sibi primum panis afferatur; quia jejunos magna fame urgebatur, ut notant Lyran. Abulens. & alii Expolitores; nonne Elias alimentatus erat pane miraculoso allato à corvis, cur sic famescit brevi spatio unius, vel alterius diei, qui uno pane miraculoso dato ab Angelo alimentatus est per quadraginta dies, cur ergo panem miraculoso accepto à corvis tam citò esurit, ut tam instanter buccellam panis petat. Clauserat Elias cælum, & inde magna panis penuria in totum orbem exundavit, factum est ergo divina providentia, ut Elias etiam famesceret, ut ex propria inedia experiretur, quam dirum & asperum tormentum sit fames, ut ita ex propria vexatione discat compati super aliorum vexationem, ut clausum cælum aperiat, ut pluvia ad fecundandam terram descendat.

3. Reg. 17. Lyran. Abulens.

Ex propria inedia bene intelligitur aliorum famem.

37. Mittitur Jonas ad prædicandum Ninivitis, & è tali munere obeundo fugit, timens quod quamvis Ninivitis ob sua magna peccata poenitentiam agerent, non exaudirentur, ne divinam iram evitarent; tamen dum Propheta fugit, mittitur in mare, & à cæte grandi voratur; & ait Textus cap. 2. n. 1. Preparavit Dominus piscem grandem, ut deglutiret Ionam, & erat Jonas in ventre piscis tribus diebus, & tribus noctibus. Et oravit Jonas ad Dominum Deum: Propheta incarceratus utero piscis, magnam habuit poenitentiam, & contritionem de fuga, & exoravit ad Deum, à quo veniam obtinuit, ut in seipso videns, & agnoscens utilitatem poenitentiae, magis ad illam afficeretur; & ex seipso argumentum capiens; quod si alii poenitentiam agerent, veniam etiam impetrarent. D. Ephrem. Orat. & Jonas ait: Jonam inter continentem conseruat Deus: & à seipso didicit Propheta Jonas, equum esse ut vivam, qui poenitentiam agunt: Sylveira in Evang. Tom. VI.

Jonæ 2.

D. Ephrem. Magis quis persuadetur per ea, quæ in se videt, quam per aliena.

Formam quippe & exemplum ipsi dedit Divina gratia: Forte videns Jonas aliquos magnos peccatores per poenitentiam veniam impetrare, de hoc maxime indignabatur: inde permissum est ejus peccatum, ut in seipso cognoscat vim poenitentiae, ob quam illius habuit condemnationem: & à seipso didicit Prophetia, equum esse ut vivam, qui poenitentiam agunt.

QUÆSTIO VIII.

Quare voce Christi, sedata tempestate, admirantes; jam non dicuntur Discipuli, sed Homines,

38. A somno suscitant Discipuli Christum clamantes, Domine salva nos perimus. Qui bus ait Jesus: Quid timidi estis modica fidei? Tunc exurgens imperavit ventis, & mari, & facta est tranquillitas magna. Ibid. n. 16. Quæ omnia late explicavi citato cap. 24. quæst. 13. 14. 15. 16. obicit eorum timorem, quia ut citatis locis multa dixi ex D. Basilio Seleuco Orat. 12. infidelitatis argumentum est timor. Vide ibi dicta.

39. Imperavit ventis & mari, & facta est tranquillitas magna: Hoc eodem modo loquente Deo in nobis, mens nostra reddatur quæta & tranquilla, ut recedant commotiones nostrarum cogitationum conscientiam perturbantes, ut ipsa fiat prompta, & expedita ad obediendum divinis mandatis, ad quod tendit D. Ephrem serm. 3. de computatione, & ait: In horas singulas hostis meus cogitationibus, & actionibus meam affligit animam. Verum tua potentia, Christe, quæ sanctibus maris imperavit, ipsum quoque increper, ut à me servo tuo vincatur, diffugiatque singulis ergo diebus, suas in me machinas, fraudeque renovat; dum mentem meam captivare studet, & à dulcissima meditatione tuorum præceptorum avocare. Quare gratiam tuam celeriter emite Domine, ut à servo tuo magnum hunc Draconem cum universis cogitationibus suis sordidis, malignisque depellas. Quæ mens est, quæ non agitur sordidis, ac depravatis cogitationibus, ut in multa peccata incidat? Sed iis Deus imperat, ut quiescant, sicut quondam imperavit ventis, & mari, & fiat tranquillitas magna in nobis.

40. Præcipuè tamen quæstio inquit, cum dicitur in Text. Porro homines mirati sunt, dicentes: qualis est hic, quia venit, & mare obediunt ei: Hi autem homines, ut ex communiori Patrum sententia; dixi, citato cap. 14. quæst. 17: erant ipsimet Discipuli, sed cur hic dicuntur homines, cum immediatè antea dicerentur Discipuli; sic ait Textus: & accesserunt ad eum Discipuli, & suscitaverunt eum, dicentes: Salva nos, perimus: quod acutissimè notavit D. Chrysol. serm. 20. Discipuli sunt hi, qui accedunt ad Dominum, qui suscitant eum, qui salutari & humili supplicatione deprecantur: Homines vero dicuntur, qui elementa Christo taliter obedisse mirantur. Primò Discipuli dicuntur, tanquam assuti Christi mirabilibus ad ipsum

38. Textus.

B. Basil. Scel.

39.

D. Ephrem.

A Deo veniat, ut malæ cogitationes in nobis quiescant.

40. Quæstio proposita.

D. Chrysol.

